

Prof. JUDr. Peter Vojčík, CSc.
Univerzita P.J.Šafárika v Košiciach
Právnická fakulta

Vysoká škola ekonomická v Praze
Fakulta financí a účetníctví
nám. Winstona Churchilla 4
130 67 Praha - Žižkov

Oponentský posudok

na habilitačnú prácu Ing. Pavla Svačiny, Ph.D. predloženú k habilitačnému řízení na Ekonomickej univerzite v Praze , Fakulte financí a účetníctví vypracovanú na tému : „**Oměňování zaměstnaneckých (podnikových) vynálezů a jeho přiměřenost – právní a ekonomické aspekty**“.

Problematika práva duševného vlastníctva kam patrí aj vynálezcovské právo je tvorená tromi okruhmi sfér a to právnou, technickou a ekonomiccou. Práve ekonomická stránka je zásadnou a mimoriadne dôležitou, od ktorej sa odvíja uplatňovanie majetkových práv nie iba tvorcov- pôvodcov ale aj prihlasovateľov patentových prihlášok ako aj majiteľov patentov. Je to kardinálna otázka pri poskytovaní licencii alebo v súvislosti z prevodom práv k vytvoreným riešeniam, z prevodom práv k prihláškam alebo z prevodom patentov.

V rámci ekonomicko-právnych otázok je špecifickou otázka odmeňovania zamestnaneckých resp. podnikových vynálezov. Ide o problematiku ktorá je aktuálnou ale aj problematicou od prijatia zákona č. 527/1990 Zb. o vynáleزو zlepšovacích návrhov a priemyselných vzorov.

Preto treba privítať habilitačnú prácu vydanú ako monografiu, a ktorá bola vydaná pod vedením ing. Svačinu, na ktorej má veľký podiel. V rámci vedeckej spisby takéto podrobné a pomerne komplexné pracovanie problematiky nie iba v rámci Českej republiky ale aj Slovenskej republiky chýbalo.

Ako v minulosti, tak aj v súčasnosti je málo odborníkov znalcov ktorí by boli dokonale zorientovaní v tejto sfére. Rovnako v tejto oblasti sú problémy na úrovni podnikov, v rámci ktorých sa vytvárajú vynálezy ktoré majú charakter zamestnaneckých (podnikových) vynálezov.

Skúmanie ekonomických aspektov patentového práva umožňuje optimalizovať výklad právnej úpravy, ale zároveň je zdrojom pre úpravu či zmenu právnej úpravy.

Z tohto pohľadu je veľmi dôležité posúdiť aká je primeranost' odmeňovania vynálezov. V autor v 5. časti monografie predstavil a rozobral rôzne koncepčné pohľady na primeranost' odmeňovania vynálezov. Na túto otázku sa v praxi prejavujú zásadné rozdiely. Pohľad ekonóma je veľmi dôležitý práve v momente, keď sa poskytuje zamestnávateľovi riešenie, ktoré má právo prihlásiť na ochranu, resp. môže s ním disponovať. V tomto okamihu vlastne nie je ani zrejmé, či vôbec dôjde o udeleniu patentu, a nie je vôbec zrejmé, aké prínosy sa využitím riešenia a následne patentovaného riešenia dosiahnu.

Oponent považuje za dôležité, ako autor rozobral primeranost' z pohľadu motivácie tvorivých pracovníkov (str. 194 a nasl.). Podľa nášho názoru podarilo sa autorovi zhrnúť a usporiadať jednotlivé čiastkové požiadavky ktoré by v rámci teórie motivácie sa mali uplatňovať. Zároveň poukázal aj na slabé miesta ktoré v praxi vyvstávajú pri realizácii motivačných aspektov odmeňovania. Pochopiteľne, že autor nemohol obísť kritéria (ekonomického charakteru), ktoré sú uvedené priamo v zákone . Zhrnul tieto výklady v rámci konceptu prínosu vynálezu. Tieto požiadavky sú uvedené v jednej vete § 9 ods. 4 zákona č. 527/1990 zb. v znení neskorších predpisov „*Pro její výši je rozhodný technický a hospodářský význam vynálezu a přinos dosažený jeho možným využitím nebo jiným uplatněním*“ Z hľadiska formulácie je zrejmé že rozhodujúci je ekonomický prínos, ako správne uvádza autor (str. 203).

V habilitačnej práci sú prínosné najmä tie state, kde autor poskytuje svoj ohľad, svoj názor na využitie niektorých metód. Tak je tomu aj v stati 11.4.3 kde píše o optimálnom prístupe a teorii motivácie a aj ďalej od str. 319. Oponent si myslí, že je tak ako to predstavil autor, dobré využiť aj nemecký model a kombinovať ho spolu s optimálnym. Pokiaľ ide o závery resp. námety pre odmeňovanie na univerzitách tam treba predpokladať predsa len osobitnú situáciu, nakoľko univerzity ako také často nie sú potencionálnymi využívateľmi vynálezov. Výskum na univerzitách kde je predpokladom vytvorenie riešení na úrovni

vynálezov sa často deje za súčinnosti resp. v spolupráci s výrobnými podnikmi. A tak v zmluvách o takejto spolupráci by mali dohodnuté aj otázky týkajúce sa vyplatenie odmen pôvodcom a aj otázky podania patentovej prihlášky a aj vyplatenie dodatočnej odmeny. Sú však aj také situácie, že sa jednoducho vytvorené riešenie na univerzite a ktoré by mohlo byť patentované prevedie na iný subjekt, predovšetkým na nejaký výrobný podnik. Tu by bolo možné dohodnúť výšku počiatočnej odmeny určitým percentom z ceny za poskytnuté riešenie, ktoré by v tejto chvíli mohlo ako predmet zmluvy byť know-how. Rovnako sa môže v zmluve dohodnúť aj podiel pôvodcov na dodatočnom vysporiadaní v dôsledku reálnych prínosov zavedeného riešenia a to bez ohľadu či sa podala prihláška patentu alebo nie.

Predpokladom dobrého spracovania problematiky vo vedeckom diele je okrem iného, zvoliť dobrú, vyhovujúcu systematiku práce. Systematika a štruktúra práce je prehľadná a formálno-logicky dobre usporiadaná.

Autor správne začína metodologickým úvodom a predstavením oblasti skúmania a celkovej problematiky. Volí metodické postupy svojej práce a nastoľuje hypotézu svojho vedeckého bádania. V ďalšom texte potom túto hypotézu skúma, rozvíja, podrobuje kritickej analýze, a s použitím klasických vedeckých metód ako je syntéza, komparácia a iných vedeckých metód, dospieva k záverom a k východiskám, ktoré argumentačne obhajuje. Metodika vedeckej práce bola dodržaná na veľmi dobrej úrovni.

Mnohé výsledky vedeckého skúmania sú zhrnuté aj v záverečnej časti práce, kde sú načrtnuté rámcovo niektoré úvahy *de lege ferenda*.

Možno konštatovať, že práca ako celok je prínosom k rozvoju nie iba vedy práva duševného vlastníctva, ale aj vedy financi a účtovníctva a to hlavne výkladmi a názormi k otázkam, ktoré neboli doteraz v právne vede patentového práva z pohľadu finančného takto analyzované. Prínos práce možno vidieť aj v rovine praktickej, pri riešení praktických otázok súvisiacich s tvorbou a odmeňovaním pôvodcov podnikových vynálezov.

Záver :

Záverom možno konštatovať, že habilitačná práca Ing. Pavla Sačinu, Ph.D. svojou aktuálnosťou, rozsahom, vedeckou úrovňou spracovania a tiež spracovaním po formálnej stránke splňa všetky kritéria, stanovené VŠE v Prahe a všeobecne záväznými právnymi predpismi pre tento druh kvalifikačných prác

Habilitačná práca je napísaná na veľmi dobrej vedeckej úrovni. Bohatý poznámkový aparát, ako aj zoznam použitej literatúry svedčí o poctivom vedeckom skúmaní novej problematiky súkromnom práve. Autor v plnej miere osvedčil schopnosť samostatnej vedeckej práce na vysokej úrovni. Predložená práca je aj po formálne stránke spracovaná veľmi dobre. Osobitne treba uvítať návrhy de lege ferenda, ktoré autor formuluje v závere práce.

Na základe doteraz uvedeného navrhujem, aby po úspešnej obhajobe habilitačnej práce a po vykonaní habilitačnej prednášky sa Ing. Pavlovi Svačinovi, Ph.D. **udelil vedecko pedagogický titul docent** v odbore Účetníctví a finanční řízení podniku , a **aby vedecká rada** Fakulty financí a účetníctví VŠE s takýmto návrhom **vyjadriala súhlas**.

V rámci obhajoby navrhujem, aby sa autor vyjadril k otázkam:

1. Je podľa habilitanta súčasný stav finančného ohodnotenia pôvodcov podnikových vynáleزو na dostatočný ?
2. Aká by mohla byť výška odmeny (ako by sa mala vypočítat) pôvodcom za riešenie, ktoré sa odplatnou zmluvou (napr. zmluvou o prevode know-how) prevedie z vysokej školy na výrobný podnik.

Košice 15.12.2021

